

№ \_\_\_\_\_ На № \_\_\_\_\_ Від \_\_\_\_\_

**Керівникам місцевих органів управління у сфері освіти територіальних громад, закладів обласного підпорядкування, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти**

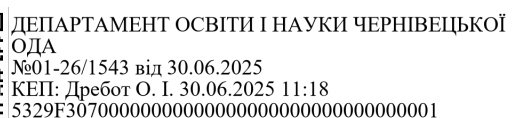
## Щодо організації медичного обслуговування у закладів освіти, змін у законодавстві з питань атестації медичних працівників

З метою підготовки закладів освіти до нового навчального року та, враховуючи звернення закладів освіти і батьків щодо забезпечення медичного обслуговування учнів та студентів, в тому числі і тих, які прибули на навчання до закладів освіти Чернівецької області з інших населених пунктів через негативні наслідки військової агресії російської федерації проти України тощо, інформуємо відповідно до компетенції про наступне.

Медичне обслуговування в закладах освіти — важлива частина забезпечення прав на безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання й праці для всіх учасників освітнього процесу.

**Щодо основних нормативних документів.** Стаття 49 Конституції України зазначає, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування.

Відповідно до частини 1 ст. 77 Закону України «Про освіту» організація медичного обслуговування в системі освіти забезпечується відповідно до джерел фінансування закладів освіти кожного рівня освіти, визначених законодавством, здійснюється закладами центрального органу виконавчої влади, що здійснює формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, та іншими закладами охорони здоров'я відповідно до законодавства.



Медичне обслуговування в закладах дошкільної освіти здійснюється відповідно до вимог п.4 статті 19 Закону України «Про дошкільну освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 14.06.2002 N 826 «Про затвердження Порядку медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі», розділу XI «Вимоги до медичного обслуговування, оцінки стану здоров'я дітей» Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я 24.03.2016 № 234 й зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14.04.2016 за № 563/28693, спільного наказу Міністерств освіти і науки і охорони здоров'я України від 30.08.2005 N 432/496 «Про удосконалення організації медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі».

Медичне обслуговування в закладах загальної середньої освіти здійснюється відповідно до вимог ст. 21 Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 20.01.2021 р. № 31 «Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти», розділу VII «Організація медичного обслуговування та формування гігієнічних навичок та засад здорового способу життя» Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 й зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 р. за № 1111/35394.

Відповідно до ст. 37 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» здобувачі освіти закладу професійної (професійно-технічної) освіти мають право на безоплатні медичне обслуговування, користування засобами лікування, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я.

Організація медичного обслуговування у закладах фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до законодавства (абз.2 частини 2 статті 67 Закону України «Про фахову передвищу освіту»).

**Щодо проходження медичних оглядів.** Міністерство охорони здоров'я затвердило єдину форму медичної довідки, яка видається сімейним лікарем для зарахування дитини до закладів освіти всіх рівнів (наказ №1351 від 25.07.2023 «Про організацію медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку»).

Для вступу дитини до будь-якого закладу освіти видається уніфікована довідка № 086/о «Медична довідка (витяг з медичної картки амбулаторного хворого)».

Обстеження дитини сімейним лікарем враховує всі базові вимоги для зарахування її до дитячого садочка та школи. Огляд включає збір анамнезу, повне фізикальне обстеження, перевірку наявності ознак гострої хвороби або хронічних станів, а також вимір зросту та маси тіла, дослідження гостроти зору, слуху (шепітна мова), постави та плантографії, інші обстеження. Лише у разі виявлення відхилень чи хвороб сімейний лікар направляє дитину до лікаря-спеціаліста. Обов'язково перед садочком та школою дитину оглядає лікар-стоматолог. Варто

зауважити, що дитина може пройти медичне обстеження в будь-який зручний час протягом року, не чекаючи закінчення навчального року або ж початку літа. Результати цього обстеження є чинними впродовж року з дати його проходження.

Медичні огляди для зарахування дитини до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та інших закладів освіти проводяться у випадку, якщо це вимагається закладом освіти чи умовами прийому на навчання.

Зазначимо, що для отримання довідки у дитини повинні бути обов'язкові щеплення згідно з Національним календарем профілактичних щеплень.

Статтею 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» передбачено, що учасники освітнього процесу, які не отримали профілактичні щеплення згідно з Національним Календарем щеплень, не можуть відвідувати заклади освіти.

У ситуації, коли інформація про проведені щеплення дитини недоступна і немає можливості її отримати або ж відновити, згідно з законодавством необхідно пройти повторний курс щеплень. Відсутність оригіналу або копії медичної довідки не є підставою для відмови у зарахуванні до школи. Однак для очного відвідування закладу освіти довідка є обов'язковою.

Медичні огляди для зарахування дитини до дитячого садка або школи є обов'язковими.

**Обов'язкові медичні профілактичні огляди учнів** закладів середньої освіти проводяться щорічно відповідно до порядку, затвердженого постановою КМУ від 20 січня 2021 р. № 31. За результатом медогляду видається довідка № 086/о «Медична довідка (витяг з медичної картки амбулаторного хворого)».

Під час обов'язкових медичних профілактичних оглядів лікарі оглядають та проводять обстеження учнів, роблять висновки про стан їх здоров'я, визначають групу для занять фізичною культурою, надають рекомендації щодо додаткових обстежень, лікування (за наявності показань), профілактичних щеплень, режиму харчування та здійснення інших заходів.

Варто зазначити, що такі щорічні огляди не обов'язково мають проводитись перед початком навчального року.

### **Щодо медичного обслуговування здобувачів освіти з числа ВПО.**

Довідково. У закладах освіти області у 2024/2025 навчальному році до освітнього процесу було залучено 5069 дітей з числа ВПО, зокрема: заклади дошкільної освіти – 993 дитини; заклади загальної середньої освіти – 3697 учнів; заклади професійної (професійно-технічної) освіти – 176 здобувачів освіти; заклади фахової передвищої та вищої освіти – 203 студентів.

Відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», наказів МОЗ України № 504 від 19.03.2018 «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» та наказу №157 від 26.01.2018 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я

України» отримання первинної медичної допомоги громадянами здійснюється на підставі декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу.

Разом із тим, у разі коли учні чи студенти фактично проживають на період навчання за межами місця реєстрації, але уклали декларацію з лікарем у своєму населеному пункті, це може ускладнювати доступ до планової медичної допомоги, зокрема: отримання медичних довідок, консультацій, направлень, проходження профілактичних оглядів та вакцинації.

Усі громадяни мають право на вільний вибір лікаря незалежно від місця реєстрації, тому рекомендується у разі тривалого перебування учня/студента за місцем навчання — укласти декларацію з лікарем первинної ланки в місцевому Центрі ПМСД.

Таке рішення сприятиме повноцінному медичному супроводу, швидкому доступу до послуг, запобіганню перешкод у наданні медичної допомоги в освітньому процесі.

Зважаючи на зазначене, просимо поінформувати учнів, студентів та батьків про вказану можливість; у разі потреби — сприяти організації укладення нових декларацій на місцевому рівні (через комунальні заклади охорони здоров'я).

#### **Щодо ліцензування медичних кабінетів в умовах закладів освіти.**

Згідно з ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» медична практика входить до переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Відповідно до статті 17 Основ законодавства України про охорону здоров'я, провадження господарської діяльності в сфері охорони здоров'я, яка відповідно до закону підлягає ліцензуванню, дозволяється лише за наявності ліцензії.

Питання ліцензування медичних кабінетів закладів освіти врегульовано постановами Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики» та від 27.12.2023 № 1393 «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики».

Зокрема, п.18 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики забезпечення медичною допомогою працівників підприємств, установ, організацій, вихованців (учнів, студентів) загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладів, здійснення передрейсових та післярейсових оглядів водіїв здійснюється шляхом:

укладення такими підприємствами, установами, організаціями та закладами договору з амбулаторно-поліклінічним закладом, що має ліцензію, згідно з яким відповідні послуги надаватимуться відокремленим структурним підрозділом амбулаторно-поліклінічного закладу;

або відкриття на таких підприємствах, в установах, організаціях та закладах медичних кабінетів фізичними особами - підприємцями, які провадять медичну практику на підставі ліцензії;

або отримання такими підприємствами, установами, організаціями та закладами ліцензії та відкриття на підставі їх розпорядчого документа медичного кабінету без утворення закладу охорони здоров'я, що діятиме відповідно до положення про такий кабінет.

**Отже, якщо у вашому закладі є медичний кабінет, а у штаті медичні працівники, то ви маєте отримати ліцензію.**

Крім цього, Ліцензійними умовами встановлені організаційні, кадрові і технологічні вимоги до матеріально-технічної бази ліцензіата, обов'язкові для виконання під час провадження господарської діяльності з медичної практики, а також визначений вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії ага провадження господарської діяльності з медичної практики.

Таким чином, заклади освіти мають можливість забезпечити безперебійний доступ до медичного обслуговування учнів (вихованців) шляхом укладання договору з іншим суб'єктом господарювання, який має відповідну ліцензію або отримання ліцензії на заклад освіти, у разі наявності в штаті закладу медичного працівника.

Якщо вам відмовили видати ліцензію, потрібно звернутися до Управління ліцензування та якості медичної допомоги. Там є можливість отримати роз'яснення з питань ліцензування, акредитації та якості медичної допомоги.

**Щодо атестації медичних працівників.** В Україні змінюють порядок атестації працівників сфери охорони здоров'я. Відповідний наказ Міністерства охорони здоров'я від 16.04.2025 №650 «Про затвердження Порядку атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» опубліковано на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України, яким передбачено затвердження єдиного порядку атестації для всіх медичних працівників (поширюється на лікарів, фармацевтичних працівників, медсестер та інших фахівців з медичною освітою, фахівців з реабілітації та професіоналів з немедичною освітою та для яких затверджено професійні стандарти) та скасування деяких наказів МОЗ, зокрема наказ від 22 лютого 2019 року № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів».

Наказ встановлює, що проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я відновлюється через шість місяців з дня припинення або скасування воєнного стану.

Деякі зміни, які передбачені новим Порядком атестації працівників сфери охорони здоров'я, будуть реалізовуватися вже з 01.07.2025 цього року, зокрема ведення особистого освітнього портфолію та обліку балів безперервного професійного розвитку для всіх медичних фахівців, не лише лікарів.

**Разом з тим, МОЗ зупинило атестацію медиків на самому початку воєнного стану.**

Також звертаємо вашу увагу, що для надання домедичної допомоги у закладах освіти медичний пункт, майстерні, кабінети з природничо-математичних

предметів та захисні споруди потребують **комплектації медичних укладок** відповідно до вимог наказів МОЗ України від 06.04.2021 №637 «Про затвердження Примірного переліку медичних виробів, лікарських засобів та інших матеріалів, які повинні бути у складі медичної укладки для надання медичної допомоги у медичному пункті закладу освіти», МОН України від 13.08.2007 №730 «Про затвердження Правил безпеки під час занять у навчальних і навчально-виробничих майстернях навчальних закладів системи загальної середньої освіти», МОН України від 14.12.2012 №1423 «Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів», МВС України від 09.07.2018 №579 (додаток 21 до Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту).

**Заступник директора Департаменту**

**Олег ДРЕБОТ**

Світлана ПРИНЬКО,  
0506785319